

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC283

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T195

datum uitspraak 20/01/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie Paters Maristen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 31 januari 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 9 december 2011 met zaaknummer 2010T195, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 19 december 2011, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 28 mei 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 27 september 2013. Verweerder heeft bij brief van 11 oktober 2013 daarop gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoekster ging toen zij een jaar of acht/negen was, elke zondag met haar ouderlijk gezin bij haar oma in [plaats] op bezoek. Daar waren dan ook andere familieleden, waaronder wijlen pater [naam] (hierna: [naam]). [naam] was de jongste broer van haar oma. Hij was priester en genoot aanzien binnen de familie. Zij was de oogappel van [naam] en diende ieder zondag bij hem op schoot te komen zitten. Onzichtbaar voor anderen werd zij daarbij op een dwingende manier vastgehouden, geaaid en betast, waarbij zij voelde dat hij een erectie had. Ook probeerde hij haar -als haar lange haar de anderen het zicht benam- op haar mond te zoenen, waarbij hij dan zijn tong bij haar naar binnen perste. Het seksueel misbruik, zoals hierboven beschreven, vond nagenoeg iedere week plaats totdat de oma van verzoekster overleed en de zondagse bijeenkomsten eindigden. Verzoekster was toen elf of twaalf jaar oud.

Na het overlijden van haar oma nam [naam] verzoekster en haar familie regelmatig mee met een door hem betaald uitstapje. Deze uitstapjes eindigden er vaak in dat verzoekster, al dan niet met haar familie, bij [naam] in [plaats] bleef logeren. Ook werd zij geregeld per trein naar [naam] gestuurd. [naam] regelde het zo dat zij samen met hem in bed of op de bedbank sliep. Tijdens alle logeerpartijen zoende hij haar op de mond en betastte hij haar aan haar zich ontwikkelende borsten. Hij heeft ook speciaal nachtgoed voor haar gekocht dat zij geacht werd aan te doen. Ook betastte hij haar door haar ondergoed heen aan haar vagina. Tevens wreef hij met zijn geslacht tegen haar aan en diende zij hem te bevredigen. Een en ander heeft zeer regelmatig plaatsgevonden.

[naam] heeft ernstig misbruik gemaakt van het in hem als priester en heeroom gestelde vertrouwen van verzoekster en haar familie. Hij heeft geprobeerd een gevoel van samenhang tussen hem en verzoekster te creëren. Hij hield haar voor dat zij intelligenter was dan anderen. Toen zij aan haar ouders te kennen gaf niet meer bij [naam] te willen logeren en niet mee te willen met de uitstapjes, reageerden zij boos en dwongen zij haar daartoe. Op zestienjarige leeftijd is zij van huis weggelopen om het misbruik te ontlopen.

In [jaartal] heeft verzoekster een brief aan [naam] geschreven waarin zij hem met het haar aangedane seksueel misbruik heeft geconfronteerd. De brief van [naam] van [datum] wordt door de Klachtencommissie (zie 4.6 van haar advies) als een erkenning van het door [naam] gepleegde seksueel misbruik gezien.

Het seksueel misbruik heeft al met al zeer frequent en langdurig plaatsgevonden en wordt door de Klachtencommissie als 'ernstig' gekwalificeerd. Ook lijdt het voor de Klachtencommissie (zie onder 4.7 onder het advies van de Klachtencommissie) geen twijfel dat het misbruik een alles bepalende negatieve invloed op het leven van verzoekster heeft gehad. Verzoekster was bij aanvang van het misbruik acht of negen jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 9 december 2011, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster tegen [naam] met zaaknummer 2010T195, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2, en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van acht/negen jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang, te weten vanaf haar achtste/negende levensjaar tot, naar de Compensatiecommissie uit het dossier afleidt, haar 16-jarige leeftijd, in ieder geval jarenlang, voortgeduurd, immers tot haar elf twaalfde jaar bij haar oma en daarna nog vele jaren tijdens logeerpertijen bij [naam] thuis.
- Het misbruik bestond uit het over en weer betasten van intieme delen waaronder haar borsten, zoenen en tongzoenen, opdringen van zijn geslacht tegen haar aan en het gedwongen moeten bevredigen van [naam].
- Het misbruik heeft zeer frequent, dat wil zeggen wekelijks tot haar 11^e of 12^e jaar, en daarna tijdens logeerpertijen, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats te midden van haar familie, en zij werd door haar familie aangeemoedigd/gedwongen om bij hem opschoot te gaan zitten, dan wel bij hem te gaan logeren.
- Het misbruik vond plaats door een familielid, die -mede wegens zijn positie- het volste vertrouwen genoot van de familie.
- Het misbruik ging gepaard met het creëren van een gevoel van exclusiviteit.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in haar levensloop.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Hillenaar voornoemd bij brief van 27 september 2013 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Deze brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is ten gevolge van het seksueel misbruik beschadigd geraakt in haar persoonlijkheidsontwikkeling. Zij werd geconfronteerd met concentratieproblemen, gevoelens van dissociatie en neigingen om zichzelf -middels roken, blowen en alcohol- te verdoven. Verzoekster was intelligent. Ondanks haar problemen heeft zij in vier jaar haar Mavo-diploma met goede resultaten behaald. Zij wenste door te stromen naar de Havo, maar dat mocht niet van haar ouders. Het was haar wens om naar de [academie] te gaan, maar ook deze wens hebben haar ouders niet gehonoreerd. Aangeklaagde en haar ouders probeerden haar nog een opleiding in [plaats] te laten volgen opdat zij dicht bij hem in de buurt zou zijn.

Zij is vervolgens de [opleiding] gaan doen, maar heeft daarmee moeten stoppen wegens disfunctioneren tijdens een stage. In de jaren nadien heeft verzoekster vele banen gehad, die veelal onder haar niveau waren en die om diverse redenen na relatief korte tijd eindigden. Ook haar poging om het VWO in deeltijd te gaan doen, is door problemen die zijn toe te rekenen aan het seksueel misbruik, stukgelopen. In [jaartal] en voorts in [jaartal] is zij overspannen/ziek geraakt. Ze was uitgeput en had last van allerlei klachten.

In maart [jaartal] is verzoekster in de WAO beland. Bij haar is de diagnose Chronisch Vermoeidheidssyndroom (hierna: CVS) vast gesteld. Dientengevolge ontvangt verzoekster sinds maart [jaartal] tot op heden een uitkering op basis van volledige arbeidsongeschiktheid. Hierdoor heeft zij schade geleden in de vorm van inkomstenderving en zal zij ook in de toekomst -althans, zo is de verwachting- tot aan haar pensioengerechtigde schade lijden, die door verzoekster worden begroot op €162.000. De reële schade is evenwel aanzienlijk hoger, aldus verzoekster, aangezien zij in een situatie zonder misbruik een heel andere toekomst gehad had, waarbij zij haar capaciteiten beter had kunnen benutten en een hoger opleidingsniveau en bijbehorend inkomen had kunnen verwerven dan zij thans in haar leven heeft kunnen doen. De misgelopen pensioenopbouw is bij de begrote schade evenmin meegerekend.

Daarnaast maakt verzoekster aanspraak op vergoeding van therapie- en reiskosten en eigen bijdragen i.v.m. gevolgde en nog te volgen therapie bij diverse (para)medische behandelaars. Deze schade wordt door verzoekster begroot op €6.787,00. Ook maakt zij aanspraak op vergoeding van kosten voor medicijngebruik die voor haar eigen rekening komen.

Voorts stelt verzoekster dat de kosten die gepaard gaan met een verhuizing weg uit de stad waar destijds het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden naar een meer neutrale woonplaats, eveneens voor vergoeding in aanmerking dienen te komen. Deze kosten bestaan, aldus verzoekster, uit de thans hogere maandlasten, de verbouwing, en de kosten voor de fysieke verhuizing.

Tot slot maakt verzoekster aanspraak op vergoeding van tandartskosten (begroot op €9.586,70) aangezien zij wegens gevoelens van onmacht die zijn terug te leiden op het seksueel misbruik, zich belemmerd gevoeld heeft om haar gebit te laten behandelen. Ook maakt verzoekster aanspraak op een kostenvergoeding voor haar echtgenote wegens de door haar geleden en te lijden (im)materiële schade.

Concluderend stelt verzoekster dat een maximale vergoeding binnen categorie 5, 'uitzonderlijk misbruik', in dit geval passend is.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 2 oktober 2013 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden, ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.5 Op basis van de namens verzoekster overgelegde stukken concludeert de Compensatiecommissie dat verzoekster genoegzaam heeft aangetoond dat door haar aanzienlijke vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen haar gepleegde seksueel misbruik.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op basis van de overgelegde stukken van het GAK, te weten de rapportage d.d. [datum] van [naam] (verzekeringsarts), de Rapportage Algemeen d.d. [datum] van [naam] (arbeidsdeskundige), de brief van [datum] en de brief van [datum] van [naam] (arbeidsdeskundige) en tot slot de brief van [datum]. Uit deze brieven dan wel rapportages blijkt dat bij verzoekster ME (thans geheten CVS) is gediagnosticeerd en dat sprake is van 'een combinatie van zowel forse als psychische beperkingen' ten aanzien van zowel haar persoonlijk- en sociaal functioneren en dat haar fysieke mogelijkheden zijn beperkt. Ook komt vast te staan dat verzoekster sinds maart [jaartal] tot op heden onveranderd volledig (d.w.z. voor 80 tot 100%) arbeidsongeschikt is en dat de prognose is dat daarin op korte termijn geen verandering zal komen.

4.6 Voorts blijkt uit de verklaring d.d. [datum] van [naam] (arts-psychotherapeut) dat verzoekster reeds jarenlang onder behandeling is voor de psychische gevolgen van het seksueel misbruik. Hij maakt melding van de psychiatrische diagnoses (dissociatie, persoonlijkheidsstoornis) die gerelateerd moeten worden aan het aangedane misbruik. [naam] (GZ-psychooloog) noemt in haar verklaring van [datum] het seksueel misbruik dé reden voor behandeling. [naam] wijt de 'dissociatie' alsmede de 'posttraumatische stressstoornis' aan het seksueel misbruik dat verzoekster is aangedaan.

4.7 Gelet op de (para)medische verklaringen zoals onder 4.6 genoemd, acht de Compensatiecommissie het aannemelijk dat het seksueel misbruik als onderliggende oorzaak dient te worden beschouwd van de psychische problemen -ook aangeduid als de ziekte ME (of CVS)- die hebben geleid tot de arbeidsongeschiktheid. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel - mede in het licht van het overwogene onder 4.4- dat de door arbeidsongeschiktheid ontstane en nog te verwachten schade met voldoende waarschijnlijkheid toegerekend kan worden aan het seksueel misbruik dat verzoekster jarenlang is aangedaan. Dit betekent dat zowel de inkomens- als de pensioenschade vanaf maart [jaartal] tot aan haar pensioengerechtigde leeftijd voor vergoeding in aanmerking dienen te komen.

Ook de reiskosten en de therapiekosten zijn met een voldoende mate van waarschijnlijkheid toe te rekenen aan het uitzonderlijk misbruik en komen om die reden voor vergoeding in aanmerking.

De totale door verzoekster geleden vermogensschade uit arbeidsongeschiktheid vermeerderd met de reis- en therapiekosten overschrijden het maximaal toe te kennen compensatiebedrag ruimschoots.

4.8 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie ertoe een beoordeling van de gestelde schade verband houdend met de verhuizing (verbouwingskosten, hogere woonlasten, verhuiskosten) en de gebitssanering buiten beschouwing te laten. Dit betekent dat in het midden kan

blijven of deze schade in een voldoende oorzakelijk en een voldoende direct verband staat met het onderhavige seksueel misbruik. De Compensatieregeling kent geen ruimte voor toekenning van een vergoeding wegens immateriële schadevergoeding aan de partner van verzoekster.

4.9 Uiteraard heeft verzoekster voor het seksueel misbruik dat haar in haar vroege jeugd is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk misbruik' heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed, waarmee zij in de loop van haar leven dien-tengevolge geconfronteerd is geweest.

4.10 Alle feiten en omstandigheden afwegend, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van de maximale vergoeding, te weten een bedrag van €100.000,-- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.11 Aangezien verzoekster bij wijze van voorschot van verweerder reeds een bedrag €25.000,-- heeft ontvangen, zal dit bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling op het thans te betalen bedrag in mindering dienen te worden gebracht. Dit betekent dat een te betalen bedrag resteert van €75.000,--.

4.12 Verzoekster heeft een nota te hoogte van €4.266,44 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak;

- een bedrag van € 75.000,-- (€ 100.000,-- minus het reeds voldane voorschot ad €25.000,--) te betalen aan verzoekster, alsmede
- ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €4.266,44 inclusief kantoorkosten te betalen aan de advocaat van verzoekster.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 20/01/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter